ارزیابی عوامل موثر بر عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاها (نمونه موردی: روستاهای شهرستان مهریز)

سیدفرزین فائزی*، حسن زارع‌زاده**

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۹/۰۱/۱۲
تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۹/۰۶/۱۳

چکیده

تقویت و توسعه بخش مسکن روستایی و ارائه خدمات فنی و مهندسی باعث بهبود ارتقای کیفیت زندگی، ایجاد اشتغال پایدار، توسعه روستا و تنوع بخشیدن به اقتصاد روستا، افزایش درآمدها و کاهش فقر و درنتیجه محرومیت‌زدایی شده‌است. همچنین لزوم ساخت مقاوم و امن در مقابل خطرات حوادث طبیعی ضرورت تشکیل یک نظام کنترلی، اصولی و فنی در ساخت‌وسازهای روستایی ضروری می‌باشد. هدف اصلی این تحقیق، ارزیابی عوامل مؤثر بر عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز می‌باشد. روش تحقیق، از نظر هدف کاربردی، از لحاظ روش انجام تحقیق، توصیفی- تحلیلی می‌باشد. گردآوری اطلاعات موردنیاز به شیوه میدانی انجام شد و به‌منظور جمع‌آوری اطلاعات موردنیاز از ابزار مصاحبه، مشاهده و پرسش‌نامه استفاده شد. پرسش‌نامه‌ای توسط محقق با توجه به اهداف پژوهش تهیه شد. پرسش‌نامه از سؤالات بسته با پاسخ‌های در طیف لیکرت پنج مقیاسی تشکیل شده، که سؤالات آن در جهت برآورد نیاز محقق تعریف شده‌اند. به‌منظور سنجش اعتبار درونی، ابتدا از روش اعتبار محتوا برای افزایش اعتبار پرسش‌نامه استفاده شده‌است به‌منظور سنجش پایایی ابزار تحقیق از آلفای کرونباخ استفاده شد. جامعه آماری این تحقیق شامل سرپرست خانوار، دهیاری و شورای اسلامی روستا، مدیران و کارشناسان بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، مدیران و کارشناسان بخشداری و فرمانداری شهرستان و مدیران و کارشناسان امور روستایی استانداری را در برگفته‌اند. از آمار توصیفی برای خلاصه‌سازی نتایج پیمایش، از آزمون کای اسکوئر برای آزمون فرضیه‌ها، از آزمون فریدمن و t برای اولویت‌بندی متغیرها در محیط نرم‌افزار آماری اس‌پی‌اس‌اس استفاده شده‌است. نتایج نشان دادند که عوامل مؤثر بر عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در سه شاخص خلاصه شدند به‌ترتیب ۱- مهم‌ترین عامل از شاخص نیروی انسانی، تعامل مناسب بین کارکنان در جهت پیشبرد کار ارباب‌رجوع، ۲- مهم‌ترین عامل از شاخص مالی و اقتصادی، اختصاص اعتبار مناسب برای ساخت، ۳- مهم‌ترین عامل از شاخص کارگاهی و تجهیزاتی، استفاده از مصالح نوین، پیش‌ساخته، بادوام و باکیفیت برای اجرای پروژه‌های روستایی، می‌باشند.

کلمات کلیدی: مسکن روستایی، مقاوم‌سازی، پرسش‌نامه، بنیاد مسکن، شهرستان مهریز.

* استادیار، گروه علمی عمران، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. farzin_faezi@yahoo.com
** کارشناسی‌ارشد عمران، دانشگاه آزاد میبد، بنیاد مسکن شهرستان مهریز.

[Downloaded from jhre.ir on 2026-11-20]

[DOI: DOI: 10.22034/39.170.29]

مقدمه

سرمایه‌گذاری دولت در روستاها با تخصیص بودجه و اعتباردهی به مناطق روستایی، سبب توانمندی جوامع روستایی می‌شود، توانمندسازی اقتصادی، ازجمله اعطای اعتبارات به جوامع روستایی باعث می‌شود تا بتوان فقر اقتصادی و در پی آن فقر فرهنگی و اجتماعی را از چهره روستاها زدود (جلالیان و همکاران، ۱۳۹۶؛ محمود و همکاران ۲۰۱۹). علاوه‌براین بخش ساختمان و مسکن در اقتصاد روستا، پس از کشاورزی بیشترین سهم را از شاغلان در زیربخش‌های اشتغال روستایی داشته‌است. لذا تقویت و توسعه بخش مسکن روستایی و ارائه خدمات فنی و مهندسی باعث بهبود ارتقای کیفیت زندگی، ایجاد اشتغال پایدار، توسعه روستا و تنوع بخشیدن به اقتصاد روستا، افزایش درآمدها و کاهش فقر و درنتیجه محرومیت‌زدایی شده‌است (فردوس و همکاران، ۲۰۱۷؛ آدین، ۲۰۰۸؛ ملکی، ۱۳۹۰). ازاین‌رو با توجه به اهمیت عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در توسعه روستاها، ضرورت دارد عوامل مؤثر در ارائه بهتر این خدمات شناسایی گردد. هدف اصلی این تحقیق عبارت است از:

- ارزیابی عوامل مؤثر بر عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز.

همچنین این تحقیق سعی دارد در مسیر کلی پژوهش به سؤال‌های زیر پاسخ دهد:

- آیا عوامل مالی و اقتصادی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز تأثیرگذار است؟
- آیا عوامل نیروی انسانی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز تأثیرگذار است؟
- آیا عوامل کارگاهی و تجهیزاتی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز تأثیرگذار است؟

ارزیابی عملکرد نظام فنی و مهندسی روستایی اقدامی ارزنده در راستای توسعه و همچنین، از بین بردن نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت این طرح‌ها است. بااین‌حال، با توجه به فعالیت‌های انجام‌شده از سوی بنیاد مسکن در محیط‌های روستایی، تابه‌حال هیچ‌گونه ارزیابی از اثرات این فعالیت‌ها در محدوده مطالعاتی انجام نگرفته و نقاط قوت و ضعف این طرح‌ها بررسی نشده‌است. همچنین تاکنون در هیچ تحقیق به‌صورت جامع و مدون به ارزیابی عوامل مؤثر بر عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن روستاها پرداخته نشده‌است. بنابراین، پژوهش حاضر، اثرات اجرای این طرح‌ها را موردتوجه و ارزشیابی قرار داده‌است و این در نوع خود نوآوری و بدیع بودن این تحقیق می‌باشد.

مبانی نظری و پیشینه تحقیق

مسکن به‌عنوان یکی از شاخص‌های مهم توسعه دارای ابعاد مختلف اقتصادی معیشتی، اجتماعی و فرهنگی است. مسکن مناسب ضمن تأمین نیازهای فردی و اجتماعی، باعث بهبود کیفیت زندگی فردی و خانوادگی و اجتماعی می‌شود (درویشی و همکاران، ۱۳۹۳؛ عنابستانی و اکبری، ۱۳۹۱). با توجه به لزوم ساخت واحدهای مسکونی مقاوم و امن در مقابل خطرات حوادث طبیعی ضرورت تشکیل یک نظام کنترلی در ساخت‌وسازهای روستایی برای دستیابی به مسکن روستایی مقاوم و نیز اهمیت مسکن روستایی در رشد و توسعه پایدار کشور، موضوع ساخت‌وساز اصولی با نظارت مناسب نباید نادیده گرفته شود (عزیزپور و همکاران، ۱۳۹۰).

پورطاهری، نقوی (۱۳۹۰) پژوهشی تحت عنوان توسعه کالبدی سکونتگاه‌های روستایی با رویکرد توسعه

[Downloaded from jhre.ir on 2026-11-20]
[DOI: DOI: 10.22034/39.170.29]

پایدار انجام دادند. نتایج حاصله نشان می‌دهد که با توجه به مشکلات ساختاری- کارکردی مناطق روستایی، همچنان توسعه سکونتگاه‌های روستایی با شدت ضعف متفاوت با چالش‌های نظیر فقر، نابرابری درآمدی، مهاجرت‌های روستایی و تخلیه روستاها، غفلت از مدیریت کالبدی و فضایی و آسیب‌پذیری بالای سکونتگاه‌های روستایی روبرو هستند.

نتایج پژوهشی درخصوص فرهنگ ساخت‌وساز مقاوم نشان‌دهنده آن است که هر چند آموزش‌های خانواده مبنا در آغاز موفقیت چندانی را نشان نمی‌دهند، لیکن پس از گذشت زمان و به‌خصوص پایان دوره، موفقیت بالاتری را به همراه داشته‌اند (مهدوی‌نژاد و همکاران، ۱۳۹۲).

محمدی و همکاران ۱۳۹۳، پژوهشی با هدف تأثیر و رتبه‌بندی عوامل مادی بر اجرا و پیشرفت پروژه‌های عمرانی در بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان بروجرد تدوین کردند. پژوهشگر سه عامل ۱- شناسایی و برآورد دقیق هزینه پروژه توسط پیمانکار ۲- شناسایی واقعی پیمانکار از وضعیت و توان مالی خود و ۳- پرداخت به‌موقع صورت وضعیت را موردبررسی قرار می‌دهد. نتایج تحقیق حاکی از تأیید تأثیر هر سه متغیر به ترتیب اولویت، ۱- برآورد دقیق هزینه توسط پیمانکاران ۵٤/۳، ۲- پرداخت به‌موقع صورت وضعیت پیمانکاران ۳۱/۳ و ۳- توان مالی پیمانکاران (۳) بر اجرا و پیشرفت پروژه‌ها در بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان بروجرد است.

روش تحقیق

محدوده و قلمرو پژوهش

شهرستان مهریز از شمال به شهرستان یزد، از جنوب به شهرستان‌های شهربابک و استان کرمان و شهرستان خاتم از غرب به شهرستان تفت و از مشرق به شهرستان بافق محدود می‌شود. مرکز این شهرستان شهر مهریز است که در ۳۵ کیلومتری جنوب شهر یزد قرار دارد. این شهرستان شامل ۵ روستا: روستای عصمت آباد، روستای خورمیز علیا، روستای خورمیز سفلی، روستای مدوار، روستای ثانی آباد می‌باشد. این شهر براساس سرشماری سال ۱۳۹۵ دارای جمعیتی برابر با ۳٤،۲۳۷ نفر بوده‌است. ارتفاع این شهرستان از سطح دریا ۱٤۸۰ متر می‌باشد و در موقعیت ۳۱/۵۸ درجه شمالی و ٥٤/٤٥ درجه شرقی قرار گرفته‌است (تصویر شماره ۱).

ت ۱. موقعیت جغرافیایی شهرستان مهریز (باقی‌پور و همکاران، ۱۳۹۳).

تعیین حجم نمونه

ازآنجاکه هدف تحقیق حاضر بررسی نقش و تأثیرات عوامل مؤثر بر عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز است، بنابراین مشارکت سرپرستان خانوار ساکن در روستا و مدیران و کارشناسان نظام فنی روستایی منطقه به عنوان عوامل درگیر با موضوع در این تحقیق ضروری به‌نظر می‌رسید. لذا جامعه آماری این تحقیق شامل سرپرست خانوار، دهیاری و شورای اسلامی روستا، مدیران و کارشناسان بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، مدیران و کارشناسان

[Downloaded from jhre.ir on 2026-11-20]
[DOI: DOI: 10.22034/39.170.29]

بخشداری و فرمانداری شهرستان و مدیران و کارشناسان امور روستایی استانداری می‌باشد.

روش گردآوری داده‌ها

در این تحقیق، جهت جمع‌آوری داده‌ها از روش میدانی بهره گرفته شد و به‌منظور جمع‌آوری اطلاعات موردنیاز از ابزار مصاحبه، مشاهده و پرسش‌نامه استفاده شد. با توجه به اهمیت موضوع در این مرحله از ابزار مشاهده در سطح روستاهای موردمطالعه در شهرستان مهریز نیز انجام شد تا با روند ارائه نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن و عوامل مؤثر بر آن و معایب و مزایای آن آشنایی به‌عمل آید.

در این تحقیق، از سه شاخص استفاده شده است. لذا در پرسش‌نامه‌ها شاخص اول: رابطه عوامل مؤثر اقتصادی و مالی، شاخص دوم: عوامل مؤثر نیروی انسانی و شاخص سوم: عوامل مؤثر تجهیزاتی و کارگاهی به‌عنوان متغیر مستقل و نحوه ارائه خدمات فنی و مهندسی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به‌عنوان متغیر وابسته موردمطالعه را موردسنجش قرار گرفته است. همچنین بعد از انالیز تعداد عوامل مؤثر در شاخص‌ها ۲۳ عامل تعیین شد.

روایی و پایایی پرسش‌نامه

پس از جمع‌آوری اظهارنظرهای اعلام‌شده و اصلاح برخی سؤالات، نتیجه گرفته شد که پرسش‌نامه موردنظر از روایی بالایی برخوردار است. برای تعیین پایایی پرسش‌نامه نیز از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده‌است. به این منظور پرسش‌نامه طراحی‌شده در اختیار ۲۰ نفر از اعضای جامعه آماری قرار داده شده‌است. پس از جمع‌آوری پرسش‌نامه، مقدار ضریب آلفای کرونباخ به تفکیک هر یک از سازه‌ها محاسبه شده‌است. در این روش میزان آلفای کرونباخ به‌دست‌آمده از نرم‌افزار (اس‌پی‌اس‌اس) باید بالای ۰/۷ باشد تا پایایی پرسش‌نامه موردقبول واقع شود.

نتایج

با استفاده از روش‌های معین، داده‌های گردآوری‌شده طبقه‌بندی و به‌صورت جداول و نمودارهای آماری تهیه شدند. در این بخش آمار توصیفی شامل مشخصات دموگرافیک (جنسیت، سن، میزان تحصیلات، سابقه خدمت و سمت) بیان شدند. نتایج برحسب فراوانی و درصد فراوانی بررسی شدند. به‌دلیل طولانی شدن تحقیق و تعداد جداول فقط به خلاصه نتایج به شرح ذیل اکتفا شد.

آمار توصیفی

– از کل ۷۲ نمونه، سن ٦/٧ درصد در گروه سنی زیر ۲۵ سال، ٥٤/٧ درصد در گروه سنی بین ۲۵–۵۰ سال، ۳۸/۷ درصد در گروه سنی بالاتر از ۵۰ سال قرار دارند.

– تحصیلات ٣٤/٦ درصد فوق‌دیپلم و کمتر، ٤٦/٦ درصد لیسانس و ۱۸/۸ درصد تحصیلات تکمیلی شامل کارشناسی ارشد و بالاتر بوده‌اند.

– از مجموع ۷۵ نفر نمونه که مورد پرسش قرارگرفته‌اند سابقه فعالیت ۹/٤ درصد کمتر از ۵ سال، ۲۵/٤ درصد ۵ تا ۱۰ سال، ۵۰/٦ درصد ۱۰ تا ۱۵ سال و ١٤/٦ درصد بیش از ۱۵ سال می‌باشد.

آزمون استنباطی

برای آزمون نرمال بودن داده‌های به‌دست‌آمده برای متغیرهای تحقیق از آزمون کولموگروف– اسمیرنوف استفاده شده‌است که نتایج در جدول ۱ نشان داده شده‌است.

در آزمون نرمال بودن داده‌ها فرض صفر چنین است که توزیع داده‌ها از توزیع نرمال تبعیت می‌کند. با توجه به جدول ۱، سطح معنی‌داری تمامی داده‌ها کمتر از ۰/۰۵ بوده است، ازاین‌رو می‌توان گفت که توزیع داده‌های به‌دست‌آمده از پرسش‌نامه‌های تحقیق نرمال

[Downloaded from jhre.ir on 2026-11-20]
[DOI: DOI: 10.22034/39.170.29]

است. به‌همین‌منظور برای آزمون فرضیه‌ها از آمار پارامتریک می‌توان استفاده نمود.

متغیر	Kolmogorov-Smirnov Z	سطح معنی‌دار (sig)
عوامل نیروی انسانی	۱/۰۵٦	۰/۰۰۰
عوامل مالی و اقتصادی	۰/۸۷۸	۰/۰۰۱
عوامل کارگاهی و تجهیزاتی	۰/۸۹۵	۰/۰۰٤

ج ۱. نتایج حاصل از آزمون کولموگروف- اسمیرنوف برای داده‌های تحقیق.

همچنین با توجه به اینکه مقدار ضریب آلفای کرونباخ محاسبه‌شده برای هر یک از فرضیه‌ها در جدول شماره ۲ بزرگ‌تر از ۰/۷ بوده، می‌توان نتیجه گرفت که پرسش‌نامه طراحی‌شده از پایایی قابل‌قبولی برخوردار می‌باشد.

پرسش‌نامه	ضریب آلفای کرونباخ
عوامل نیروی انسانی	۰/۹۲۱
عوامل مالی و اقتصادی	۰/۸۸۰
عوامل کارگاهی و تجهیزاتی	۰/۸۹۰

ج ۲. نتایج محاسبه پایایی پرسش‌نامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ.

آزمون شاخص اول: عوامل نیروی انسانی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز نقش تعیین‌کننده‌ای دارند.

یافته‌های توصیفی در خصوص شاخص اول

برای سنجش تأثیر عوامل نیروی انسانی بر عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز در پرسش‌نامه از ۷ متغیر استفاده شد که پس از توزیع و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌ها و تحلیل داده‌ها، آمار توصیفی در جدول شماره ۳ نشان داده شد. در متغیر وجود نیروی انسانی متخصص مناسب جهت ارائه خدمات به ارباب‌رجوع‌ها، آمار خیلی زیاد با ۳۰ مورد فراوانی بیشترین را از دیدگاه حجم نمونه‌ها به خود اختصاص داده‌اند همچنین میانگین نظرات نیز ۲/۱۲ می‌باشد.

یافته‌های استنباطی شاخص اول

به‌منظور بررسی رابطه درونی بین عوامل نیروی انسانی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز از طریق نرم‌افزار اس‌پی‌اس‌اس تأثیرگذاری(معناداری) گرفته شد. به‌همین‌منظور با استفاده از آزمون کای اسکوئر در روابط بین متغیرها بررسی شد. مقدار آزمون در جدول شماره ٤ جداگانه همراه با توضیحات نشان داده شده و معناداری هر آزمون نیز در انتهای جداول ذکر شده‌است.

یافته‌ها حاکی از آن است که مقدار معناداری در متغیرهای عوامل نیروی انسانی از قبیل؛ وجود نیروی انسانی متخصص مناسب جهت ارائه خدمات به ارباب رجوع‌ها، تسلط و آشنایی نیروی انسانی به ضوابط و مقررات فنی و دستورالعمل‌ها، وجود مدرک و گواهینامه‌های مرتبط در بین کارکنان، استفاده از روش‌های مدیریت ارباب‌رجوع در بین کارکنان و برخورد مناسب رفتاری و کاری کارکنان با ارباب‌رجوع‌ها به‌دلیل اینکه سطح خطای آلفای مؤلفه‌ها، ۱ درصد می‌باشد تا سطح معناداری یا تأثیرگذاری در ۹۹ درصد در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز مؤثر هستند.

همچنین مقدار معناداری در متغیرهای عوامل نیروی انسانی از قبیل؛ نظارت صحیح مدیر اداره بر عملکرد کارکنان و تعامل مناسب بین کارکنان در جهت پیشبرد کار ارباب‌رجوع به‌دلیل اینکه سطح خطای آلفای مؤلفه‌ها، ۵ درصد می‌باشد تا سطح معناداری یا تأثیرگذاری در ۹۵ درصد در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز مؤثر هستند.

[Downloaded from jhre.ir on 2026-11-20]

[DOI: DOI: 10.22034/39.170.29]

شاخص‌ها		خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	میانگین شاخص‌ها
وجود نیروی انسانی متخصص مناسب جهت ارائه خدمات به ارباب‌رجوع‌ها	فراوانی	۳۰	۲۳	۱۱	۸	۳	۲/۹۷
	درصد	٤۰	۳۰/۷	۱٤/۷	۱۰/۷	٤	
تسلط و آشنایی نیروی انسانی به ضوابط و مقررات فنی و دستورالعمل‌ها	فراوانی	۱۲	۲۹	۱۳	۱۳	۸	۲/۸۱۳
	درصد	۱٦	۳۸/۷	۱۷/۳	۱۷/۳	۱۰/۷	
وجود مدرک و گواهینامه‌های مرتبط در بین کارکنان	فراوانی	۲۱	۲٦	۱۰	۹	۹	۲/٦۹۳
	درصد	۲۸	۳٤/۷	۱۳/۳	۱۲	۱۲	
نظارت صحیح مدیر اداره بر عملکرد کارکنان	فراوانی	۱۸	۱۵	۱٤	۱۵	۱۳	۲/۹۳۳
	درصد	۲٤	۲۰	۱۸/۷	۲۰	۱۷/۳	
استفاده از روش‌های مدیریت ارباب‌رجوع در بین کارکنان	فراوانی	۱۵	۱۹	۲۸	۱۰	۳	۲/۸۲٦
	درصد	۲۰	۲۵/۳	۳۷/۳	۱۳/۳	٤	
تعامل مناسب بین کارکنان در جهت پیشبرد کار ارباب‌رجوع	فراوانی	۳۵	۱۹	۱۰	۹	۲	۲/٤۹۳
	درصد	٤٦/۷	۲۵/۳	۱۳/۳	۱۲	۲/۷	
برخورد مناسب رفتاری و کاری کارکنان با ارباب‌رجوع	فراوانی	۱۵	۳۹	۸	۵	۸	۲/۵۰٦
	درصد	۲۰	۵۲	۱۰/۷	٦/۷	۱۰/۷	

ج ۳. فراوانی و میانگین متغیرهای نیروی انسانی.

متغیر	حجم نمونه	کای اسکوئر	درجه آزادی	معناداری sig	نتیجه تأثیرگذاری	
					مثبت	منفی
وجود نیروی انسانی متخصص مناسب جهت ارائه خدمات به ارباب‌رجوع‌ها	۷۵	۳۳/۲	٤	(*)۰/۰۰۰	**	–
تسلط و آشنایی نیروی انسانی به ضوابط و مقررات فنی و دستورالعمل‌ها	۷۵	۱۷/٤٦۷	٤	(**)۰/۰۰۲	**	–
وجود مدرک و گواهینامه‌های مرتبط در بین کارکنان	۷۵	۱٦/۹۳۳	٤	(**)۰/۰۰۲	**	–
نظارت صحیح مدیر اداره بر عملکرد کارکنان	۷۵	۱۱/۸۷	٤	(*)۰/۰۱٤	**	–
استفاده از روش‌های مدیریت ارباب‌رجوع در بین کارکنان	۷۵	۲۳/٦	٤	(**)۰/۰۰۰	**	–
تعامل مناسب بین کارکنان در جهت پیشبرد کار ارباب‌رجوع	۷۵	۱۳/۰٦۷	٤	(*)۰/۰۰۱٦	**	–
برخورد مناسب رفتاری و کاری کارکنان با ارباب‌رجوع	۷۵	۵۱/٦	٤	(**)۰/۰۰۰	**	–

ج ٤. بررسی تأثیر عوامل نیروی انسانی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز (**) معناداری یا تأثیرگذاری متغیر در سطح ۹۹ درصد ۲. (*) معناداری یا تأثیرگذاری متغیر در سطح ۹۵ درصد.

در جهت اولویت‌بندی عوامل نیروی انسانی مؤثر در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز از آزمون فریدمن استفاده شده‌است جدول شماره ۵ مهم‌ترین جدول آزمون فریدمن است که قبل از تفسیر جداول دیگر نخست باید نتایج این جدول را ارزیابی کرد و در صورت معنی‌دار بودن آزمون فریدمن، به تفسیر نتایج جداول توصیفی و میانگین رتبه پرداخت. مقدار به‌دست‌آمده برابر با ۱۳۹/۳٤ است که با توجه به سطح معناداری ۹۹ درصد زیرمتغیرها، استفاده از آزمون فریدمن جهت ارزیابی و اولویت‌بندی عوامل نیروی انسانی مؤثر در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز مناسب می‌باشد. جدول شماره ٦ وضعیت اولویت‌بندی عوامل نیروی انسانی را طبق آزمون فریدمن و مقایسه میانگین رتبه‌ها نشان می‌دهد.

آزمون شاخص دوم: عوامل مالی و اقتصادی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز نقش تعیین‌کننده‌ای دارند.

برای سنجش تأثیر عوامل مالی و اقتصادی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز در پرسش‌نامه از ۸ متغیر استفاده شد که پس از توزیع و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌ها و تحلیل داده‌ها، آمار توصیفی به‌دست آمد. برای طولانی شدن مقاله این جدول حذف شد. در عامل اختصاص پول و

[Downloaded from jhre.ir on 2026-11-20]
[DOI: DOI: 10.22034/39.170.29]

اعتبار مناسب برای ساخت پروژه‌ها آمار خیلی زیاد با ۳۳ مورد فراوانی بیشترین و آمار خیلی کم با ٤ مورد کمترین مقدار را از دیدگاه حجم نمونه‌ها به خود اختصاص داده‌اند، همچنین میانگین نظرات نیز ۲/۱۳۳ می‌باشد.

حجم نمونه	مقدار	درجه آزادی	مقدار معنی‌داری
۷۵	۱۳۹/۳٤	٤	۰/۰۰۰

ج ۵. معنی‌داری آماری فریدمن در شاخص اول.

اولویت	عوامل مؤثر	میانگین رتبه
۱	وجود نیروی انسانی متخصص مناسب جهت ارائه خدمات به ارباب‌رجوع‌ها	۹/٤۹
۲	تعامل مناسب بین کارکنان در جهت پیشبرد کار ارباب‌رجوع	۸/۰۳
۳	وجود مدرک و گواهینامه‌های مرتبط در بین کارکنان	۷/۳
٤	تسلط و آشنایی نیروی انسانی به ضوابط و مقررات فنی و دستورالعمل‌ها	۷/۱۵
۵	برخورد مناسب رفتاری و کاری کارکنان با ارباب‌رجوع‌ها	۷/۰٦
٦	نظارت صحیح مدیر اداره بر عملکرد کارکنان	٦/٦٦
۷	استفاده از روش‌های مدیریت ارباب‌رجوع در بین کارکنان	٦/۰۹

ج ٦. رتبه‌بندی عوامل در شاخص اول با آزمون فریدمن.

به‌منظور بررسی عوامل مالی و اقتصادی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز از طریق نرم‌افزار اس‌پی‌اس‌اس تأثیرگذاری (معناداری) گرفته شد. به‌همین‌منظور با استفاده از آزمون کای اسکوئر در فرضیه مربوطه روابط بین متغیرها بررسی شد. مقدار معناداری هر آزمون، کوچک‌تر از ۰۵/۰ است.

یافته‌ها حاکی از آن است که مقدار معناداری در عوامل مالی و اقتصادی از قبیل اختصاص پول و اعتبار مناسب برای ساخت پروژه‌ها، تهیه مصالح مناسب با قیمت خوب برای ساخت پروژه‌ها، مشخص بودن زمان اجاری پروژه‌ها و مباحث اقتصادی آن‌ها، تهیه قطعات و تجهیزات پروژه‌ها بر مبنای اولویت اجرا و توان مالی، شناسایی منابع مالی جایگزین برای مواقع ضروری قبل از شروع پروژه، برگزاری استعلام و داوری مناقصات و انتخاب قیمت مناسب، به‌دلیل اینکه سطح خطای آلفای مؤلفه ها، ۱ درصد می‌باشد. تا سطح معناداری یا تأثیرگذاری در ۹۹ درصد در عملکرد خدمات فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز تأثیر می‌گذارد. همچنین مقدار معناداری در عوامل مالی و اقتصادی از قبیل تهیه و ارائه اطلاعات مالی پروژه‌ها به‌صورت نمودارهای مهندسی، وجود لوازم سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مالی مناسب در اداره به‌دلیل اینکه سطح خطای آلفای مؤلفه ها، ۵ درصد می‌باشد تا سطح معناداری یا تأثیرگذاری در ۹۵ درصد در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز تأثیر می‌گذارد.

مشابه قسمت قبل در جهت اولویت‌بندی عوامل مالی و اقتصادی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز از آزمون فریدمن استفاده شده‌است (جدول شماره ۷). معنی‌داری آماری به‌دست‌آمده برابر با ۲۰/٤۳۸ است که با توجه به سطح معناداری ۹۵ درصد زیرمتغیرها، استفاده از آزمون فریدمن جهت ارزیابی و اولویت‌بندی عوامل مالی و اقتصادی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز مناسب می‌باشد.

حجم نمونه	مقدار کای اسکوئر	درجه آزادی	مقدار معنی‌داری
۷۵	۲۰/٤۳۸	٤	۰/۰۱۵

ج ۷. معنی‌داری آماری فریدمن در شاخص دوم.

جدول ۸ وضعیت عوامل مالی و اقتصادی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز را نشان می‌دهد میانگین رتبه هر کدام از عوامل در جدول مذکور طبق آزمون فریدمن و مقایسه میانگین رتبه‌ها نمایش داده شده‌است.

آزمون شاخص سوم: عوامل کارگاهی و تجهیزاتی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای

[Downloaded from jhre.ir on 2026-11-20]
[DOI: DOI: 10.22034/39.170.29]

شهرستان مهریز نقش تعیین‌کننده‌ای دارند.

اولویت	عوامل مؤثر	میانگین رتبه
۱	اختصاص پول و اعتبار مناسب برای ساخت پروژه‌ها	٦/۳۷
۲	تهیه و ارائه اطلاعات مالی پروژه‌ها به‌صورت نمودارهای مهندسی	٦/۲٥
۳	برگزاری استعلام و داوری مناقصات و انتخاب قیمت مناسب	٦/۱٦
٤	مشخص بودن زمان اجرای پروژه‌ها و مباحث اقتصادی آن‌ها	٦/۰۱
٥	تهیه قطعات و تجهیزات پروژه‌ها بر مبنای اولویت اجرا و توان مالی	٥/۹۸
٦	تهیه مصالح مناسب با قیمت مناسب برای ساخت پروژه‌ها	٥/۸٥
۷	وجود لوازم سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مالی مناسب در اداره	٥/٦۳
۸	شناسایی منابع مالی جایگزین برای مواقع ضروری قبل از شروع پروژه	٥/٤

ج ۸. رتبه‌بندی عوامل با آزمون فریدمن در شاخص دوم.

برای سنجش تأثیر عوامل کارگاهی و تجهیزاتی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز در پرسش‌نامه از ۸ متغیر استفاده شد. پس از توزیع و طبق آزمون فریدمن و مقایسه میانگین رتبه‌ها پرسش‌نامه‌ها و تحلیل داده‌ها، آمار توصیفی به‌دست آمد که برای طولانی شدن مقاله حذف شد.

در متغیر استفاده از مصالح نوین، پیش‌ساخته، بادوام و با کیفیت برای اجرای پروژه‌های روستایی، آمار خیلی زیاد با ۳۹ مورد فراوانی بیشترین و آمار خیلی کم با ۷ مورد کمترین مقدار را از دیدگاه حجم نمونه‌ها به خود اختصاص داده‌اند، همچنین میانگین نظرات نیز ۲/۰۸ می‌باشد.

به‌منظور بررسی عوامل کارگاهی و تجهیزاتی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز با استفاده از آزمون کای اسکوئر در شاخص سوم روابط بین متغیرها بررسی شد. مقدار آزمون و معناداری کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد.

یافته‌ها حاکی از آن است که مقدار معناداری در عوامل کارگاهی و تجهیزاتی از قبیل استفاده از مصالح نوین، پیش‌ساخته، بادوام و با کیفیت برای اجرای پروژه‌های روستایی، استفاده از روش‌های صنعتی ساخت پروژه برای افزایش سرعت و کیفیت کار، تدارک ماشین‌آلات و تجهیزات اجرایی مناسب برای ساخت پروژه‌های روستایی و کنترل آن‌ها، انتخاب پیمانکاران واجد صلاحیت در خصوص اجرای پروژه‌های روستایی، فراهم نمودن تجهیزات ایمنی و بهداشت در محل اجرای پروژه، استفاده از علائم هشداردهنده و رعایت مبحث ۱۲ مقررات ملی ساختمان در اجرای پروژه‌های روستایی، به‌دلیل اینکه سطح خطای آلفای مؤلفه‌ها، ۱ درصد می‌باشد تا سطح معناداری یا تأثیرگذاری در ۹۹ درصد در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز تأثیر می‌گذارد.

همچنین مقدار معناداری در عوامل کارگاهی و تجهیزاتی از قبیل ایجاد شرایط مناسب جهت استقرار کارگاه و کارگران در محیط مناسب هم‌جوار با محل ساخت پروژه‌های روستایی ایجاد انبار جهت نگهداری مطلوب مصالح تدارک دیده‌شده برای پروژه به‌دلیل اینکه سطح خطای آلفای مؤلفه‌ها، ۵ درصد می‌باشد تا سطح معناداری یا تأثیرگذاری در ۹۵ درصد در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز تأثیر می‌گذارد.

در جهت اولویت‌بندی عوامل کارگاهی و تجهیزاتی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز از آزمون فریدمن استفاده شد. مقدار به‌دست‌آمده از آزمون فریدمن برابر با ۲۰/٤۳۸ است که با توجه به سطح معناداری ۹۵ درصد زیرمتغیرها، استفاده از آزمون فریدمن جهت ارزیابی و اولویت‌بندی کارگاهی و تجهیزاتی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز مناسب می‌باشد. جدول شماره ۹ وضعیت عوامل کارگاهی و تجهیزاتی در عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان

[Downloaded from jhre.ir on 2026-11-20]
[DOI: DOI: 10.22034/39.170.29]

مهریز را نشان می‌دهد میانگین رتبه هرکدام از عوامل در جدول مذکور بیان شده‌است.

اولویت	عوامل مؤثر	میانگین رتبه
۱	استفاده از مصالح نوین، پیش‌ساخته، بادوام و با کیفیت برای اجرای پروژه‌های روستایی	۷/۸۱
۲	انتخاب پیمانکاران واجد صلاحیت درخصوص اجرای پروژه‌های روستایی	۷/٦٦
۳	ایجاد شرایط مناسب جهت استقرار کارگاه و کارگران در محیط مناسب هم‌جوار با محل ساخت پروژه‌های روستایی	۷/٤۳
٤	استفاده از علائم هشداردهنده و رعایت مبحث ۱۲ مقررات ملی ساختمان در اجرای پروژه‌های روستایی	۷/۲
٥	تدارک ماشین‌آلات و تجهیزات اجرایی مناسب برای ساخت پروژه‌های روستایی و کنترل آن‌ها	٦/۹۹
٦	استفاده از روش‌های صنعتی ساخت پروژه برای افزایش سرعت و کیفیت کار	٦/۸٥
۷	فراهم نمودن تجهیزات ایمنی و بهداشت در محل اجرای پروژه	٦/۷۲
۸	ایجاد انبار جهت نگهداری مطلوب مصالح تدارک دیده‌شده برای پروژه	٦/٦٦

ج ۹. رتبه‌بندی عوامل با آزمون فریدمن در شاخص سوم.

ارزیابی عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن بر کیفیت ساخت‌وساز خانه‌های روستایی

برای به‌دست آوردن میزان عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در سه شاخص ۱- عوامل نیروی انسانی، ۲- عوامل مالی و اقتصادی، ۳- عوامل کارگاهی و تجهیزاتی، از آزمون T استفاده شد. نتایج آزمون حاکی از آن است که در سه شاخص مذکور به‌ترتیب با میانگین ۳/٥ و ۳/۱۷ و ۳/۱٥ میزان عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن، بالاتر از میانه نظری می‌باشد که نتایج در جدول شماره ۱۰ مشاهده می‌شود. مطالعه تأثیرپذیری عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در ساخت‌وسازهای روستایی گویای این واقعیت است که روستای مدوار با میانگین ۳/٥٤ نسبت به سایر روستاها بالاترین رتبه را به‌دست آورد. با بررسی ابعاد مختلف ملاحظه می‌شود که عامل وجود نیروی انسانی متخصص مناسب جهت ارائه خدمات به ارباب‌رجوع‌ها نسبت به سایر ابعاد از وضعیت بهتری برخوردار است و همچنین یکی از عوامل مؤثر مصالح مناسب، بادوام و اعطای وام از طرف دولت و نظارت بر استحکام بنای مسکن روستایی در هنگام ساخت‌وساز بوده است.

شاخص	میانگین	رتبه	انحراف معیار	tمقدار	سطح معنی‌داری
عوامل نیروی انسانی	۳/٦۷	۱	۳/۷۱	۸۸/۲	۰/۰۰۰
عوامل کارگاهی و تجهیزاتی	۳/٥۸	۲	٤/۲۱	٦۷/٦۹	۰/۰۰۲
عوامل مالی و اقتصادی	۳/٤۳	۳	٥/۸٥	۸۲/۳۳	۰/۰۰۰

ج ۱۰. عملکرد خدمات فنی و مهندسی بنیاد مسکن بر کیفیت ساخت‌وساز خانه‌های روستایی.

نتیجه

در این پژوهش، عوامل مؤثر بر عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در روستاهای شهرستان مهریز تعیین شد. نتایج نشان دادند که عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در سه شاخص ۱- عوامل نیروی انسانی، ۲- عوامل مالی و اقتصادی، ۳- عوامل کارگاهی و تجهیزاتی تقسیم‌بندی شدند.

همان‌طور که قبلاً اشاره شد تحقیق خاصی درخصوص نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن تاکنون انجام نشده‌است و اکثر تحقیقات به بررسی اثرات اجرای

[Downloaded from jhre.ir on 2026-11-20]
[DOI: DOI: 10.22034/39.170.29]

طرح هادی بر توسعه کالبدی سکونتگاه‌های روستایی و موارد مشابه انجام شده‌است. بااین‌حال در تأیید کلی نتایج این تحقیق می‌توان به تحقیقات عنابستانی و اکبری (۱۳۹۱)، محمدی و همکاران (۱۳۹۳)، درویشی و همکاران (۱۳۹۳)؛ مهدوی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۲)، ناصر شفیعی ثابت (۱۳۹۶)، اشاره کرد که به موارد مشابهی در این زمینه اشاره کرده‌اند.

فعالیت‌های بنیاد مسکن از همان آغاز شکل‌گیری، حرکتی پیوسته، تدریجی و تکاملی را درزمینه توسعه روستایی در کشور به‌طور عام و بهسازی و نوسازی مسکن روستایی به‌طور خاص موجب شده است. اما نگاهی به وضعیت موجود مسکن روستایی و ترسیم چشم‌انداز آتی مسکن روستایی با فرض ادامه روند فعلی و شاخص‌های موجود، نگرانی‌هایی را ایجاد می‌کند که عمدتاً ناشی از پیشی‌گرفتن روند فرسودگی و زوال سکونتگاه‌های روستایی در کشور و از دست رفتن کیفیت زیست و اسکان در روستاها است. بنابراین، این روند و پیامدهای ناشی از آن مسئله‌ای بود که نیازمند چاره‌اندیشی و ارائه طرحی برای جبران عقب‌ماندگی‌های گذشته بود. بنابراین برای جبران پیامدهای گذشته می‌توان از تحقیق حاضر استفاده کرد و برای ارتقا خدمات فنی و مهندسی بنیاد مسکن از شاخص‌ها و معیارهای ارائه‌شده در این تحقیق استفاده کرد. نظر به اهمیت شاخص‌ها و به‌منظور حصول اطمینان از رعایت کلیه شاخص‌های ارائه‌شده در ساخت‌وساز روستایی و ارتقای کیفیت و دوام واحدهای ساخته‌شده، بنیاد مسکن در کلیه مراحل صدور پروانه و همچنین ساخت بنا، باید کلیه شاخص‌های ارائه‌شده را رعایت کند.

راهکارهای عملی

نظارت ویژه و مستمر کارشناسان بنیاد مسکن بر عملیات اجرایی پیمانکاران، تشویق و حمایت از مؤسسات تأمین و توزیع مصالح ساختمانی در نواحی روستایی، تغییر دیدگاه بنیاد مسکن از نگاه کمی‌گرایانه به تهیه و اجرای طرح و مبنا قرار گرفتن کیفیت و برگزاری کلاس‌های توجیهی نگهداری از پروژه‌های اجراشده توسط شورا و دهیار ازجمله رهیافت‌های عملی این تحقیق است.

پیشنهادات تحقیق

در انتها با توجه به نتایج تحقیق، پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود:

۱. در جهت بهبود عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در خصوص عوامل نیروی انسانی:

– بالا بردن سطح دانش فنی و اجرایی ناظرین با آموزش علمی و عملی مستمر آنان جهت بالا بردن کیفیت ساخت‌وسازهای روستایی

– شناسایی، به‌کارگیری و ساماندهی نیروهای انسانی بومی مستعد در فن ساختمان‌سازی روستایی

– برگزاری دوره‌های آموزش جهت تسلط و آشنایی نیروی انسانی به ضوابط و مقررات فنی و دستورالعمل‌ها

۲. در جهت بهبود عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن درخصوص عوامل مالی و اقتصادی:

– برنامه‌ریزی مناسب و بهینه جهت اختصاص اعتبار برای ساخت پروژه‌های عمران روستایی

– استفاده از سیستم برگزاری استعلام و داوری مناقصات و انتخاب قیمت مناسب برای پروژه‌های عمران روستایی

– استفاده از مدل‌های کنترل زمانی پروژه‌های عمران روستایی در جهت کاهش زمان اجرای

۳. در جهت بهبود عملکرد نظام فنی و مهندسی بنیاد مسکن در خصوص عوامل کارگاهی و تجهیزاتی:

[Downloaded from jhre.ir on 2026-11-20]

[DOI: DOI: 10.22034/39.170.29]

- استفاده از ماشین‌آلات و تجهیزات اجرایی مناسب برای ساخت پروژه‌های روستایی و کنترل آن‌ها
- به‌کارگیری مصالح نوین، پیش‌ساخته، بادوام و باکیفیت برای اجرای پروژه‌های روستایی
- استفاده صحیح از مصالح مقاوم و استاندارد

تشکر و قدردانی

این پروژه تحقیقی دارای حمایت‌کننده‌های معنوی: بنیاد مسکن شهرستان مهریز و یزد، فرمانداری یزد است که داده‌های تحقیق را در اختیار نویسندگان قرار داده‌اند. از ارگان‌های مذکور کمال تشکر و قدردانی می‌شود.

فهرست منابع

- باقی‌پور، محمدرضا؛ زارع خورمیزی، حسین؛ نظاماتی، حسین. (۱۳۹۳)، پهنه‌بندی اقلیم گردشگری شهرستان مهریز با استفاده از شاخص TCI ، کنفرانس ملی معماری و منظر شهری پایدار، مشهد، مؤسسه بین‌المللی مطالعات معماری و شهرسازی مهراز شهر
- بنیاد مسکن انقلاب اسلامی. (۱۳۹۲)، گزارش عملکرد سال ۱۳۹۲: دفتر کل مسکن روستایی، حوزه معاونت بازسازی و مسکن روستایی.
- پورطاهری، مهدی؛ نقوی، محمدرضا. (۱۳۹۱)، توسعه کالبدی سکونتگاه‌های روستایی با رویکرد توسعه پایدار، مسکن و محیط روستا، جلد ۳۱ شماره ۱۳۷ صص ۵۳-۷۰.
- جلالیان، حمید؛ خدایی، سعید؛ امینی قواقلو، عیوض. (۱۳۹۶)، اثرات اجرای طرح هادی بر توسعه کالبدی سکونتگاه‌های روستایی (مطالعه موردی: بخش ثمرین در شهرستان اردبیل)، فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی روستایی، سال ٦، شماره ۱، صص ۱-۱۸.
- درویشی، هدایت‌الله؛ عزیزپور، فرهاد؛ رحمانی‌فضلی، عبدالرضا؛ بیرانوندزاده، مریم. (۱۳۹۳)، پیامدهای کالبدی-فضایی مشارکت روستاییان در اجرای طرح‌های توسعه روستایی، با تأکید بر طرح‌های عمرانی دولت (مطالعه موردی: دهستان کوهدشت جنوبی شهرستان کوهدشت)، فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی روستایی ۲ (٤)، صص ۲۱٤-۲۳۱.
- رسولی، سیدحسن. (۱۳۹٦)، بررسی فرآیند تهیه طرح هادی روستایی در توسعه روستایی (نمونه موردی: روستای جامخانه)، فصلنامه پژوهش‌های علوم جغرافیایی معماری و شهرسازی ۲ (۱۱)، صص ۱۹۳ تا ۲۱٦.
- شمس‌الدینی، علی؛ شکور، علی؛ رستمی، روح‌اله. (۱۳۹۰)، تأثیر نوسازی مساکن روستایی بر اقتصاد معیشتی روستائیان مطالعه موردی: بخش مرکزی شهرستان ممسنی، مسکن و محیط روستا، شماره ۱۳۵، سال سی‌ام، صص۵۷-۷۰.
- صادقی‌پی، ناهید. (۱۳۹۱)، تأملی در مصالح بوم‌آورد روستا، مسکن و محیط روستا، شماره ۱۳۹، صص ۱۷-۳۲.
- عزیزپور، فرهاد؛ خلیلی، احمد؛ محسن‌زاده، آرمین؛ حسینی‌حاصل، صدیقه. (۱۳۹۰)، تحلیل و ارزیابی اثرات اقتصادی اجرای طرح هادی در سکونتگاه‌های روستایی کشور، مسکن و محیط روستا. شماره ۱۳۵، سال سی‌ام، صص ۷۱-۸٤.
- عنابستانی، علی‌اکبر؛ اکبری، محمدحسین. (۱۳۹۱)، ارزیابی طرح‌های هادی و نقش آن در توسعه کالبدی روستا از دیدگاه روستاییان، مطالعه موردی: شهرستان جهرم، مجله پژوهش‌های جغرافیایی انسانی، دوره ٤٤، شماره ٤، صص ۱۱۰-۹۳.
- محمدی، سامان؛ ترکمان، حسین؛ گودرزی، مرتضی. (۱۳۹۳)، تأثیر و رتبه‌بندی عوامل مالی بر اجرا و پیشرفت پروژه‌های عمرانی (مطالعه موردی: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان بروجرد)، پانزدهمین کنفرانس دانشجویان عمران سراسر کشور، ارومیه، انجمن علمی دانشجویی عمران دانشگاه ارومیه.
- مطیعی‌لنگرودی، سیدحسن؛ بخشی، زهرا. (۱۳۸۹)، نقش اعتبارات بهسازی مسکن در توانمندی و ماندگاری جمعیت روستایی دهستان بیهق، شهرستان سبزوار، پژوهش‌های جغرافیای انسانی، شماره ۷۲، صص ۳۱-٤٦.
- معاونت عمران روستایی. (۱۳۹۷)، مجموعه قوانین و مقررات عمران روستایی، چاپ دوم، انتشارات بنیاد مسکن انقلاب اسلامی.
- ملکی، سعید. (۱۳۹۰)، بررسی وضعیت شاخص‌های اجتماعی مسکن در مناطق روستایی شهرستان اهواز. مسکن و محیط روستا. شماره ۱۲۹، سال بیست و نهم، صص ۳۲-٤۹.
- مهدوی‌نژاد، محمدجواد؛ پورفتح اله، مائده؛ علی محمدی، فرزانه. (۱۳۹۲)، ضرورت آموزش خانواده مبنا جهت

[Downloaded from jhre.ir on 2026-11-20]
[DOI: DOI: 10.22034/39.170.29]

مقاوم‌سازی مسکن روستایی در ایران. مسکن و محیط روستا، شماره ۱۴۳، سال سی و دوم، صص ۳۹-۵۲.
- ولی‌زاده اوغانی، محمدباقر؛ وفایی پورسرخابی، الناز. (۱۳۹۷)، رضایت‌سنجی ساکنان روستایی از طرح‌های بهسازی مسکن روستایی بااستفاده از مدل سروکوال مطالعه موردی: روستای اوغان واقع در شهرستان سراب، دوماهنامه پژوهش در هنر و علوم انسانی ۳ (۱)، صص ۷۹-۹۲.
- Jamini, Davood; Jamshidi, Alireza; Ebrahimi, Mohamad (2014), Review and Assessment of Factors Influencing Villagers' Satisfaction with Rural Housing, Journal of Research and Rural Planning, Vol. 3.
- Lamia Ferdous, Abdulla-Al Kafy, Akanda Md. Raihan Gafur1, Md. Abdul Wakil,(2017), An Analysis on Influencing Factors of Rural Housing and Settlement Pattern in Rajshahi, Bangladesh, Landscape Architecture and Regional Planning; 2(4): 99-109
- Mahmood, R; Chowdhury, R; Rahman, T; Ahmed, M; Zubayer, M.S. (2019), Rural Housing Condition and Change of Settlement Pattern, Rural Housing Condition and Change of Settlement Pattern, 1st International Conference On Urban And Regional Planning, At Dhaka, Bangladesh.
- Uddin, N. (2008), A study on the traditional housing technology of Bangladesh, Indian Journal of Traditional Knowledge .7(3), pp. 494-500.

[Downloaded from jhre.ir on 2026-11-20]

[DOI: DOI: 10.22034/39.170.29]